

Rajavartiolaitoksen esikunta
Henkilöstöosasto

28.02.2022

Valtiovarainministeriö

Valtiovarainministeriön lausuntopyyntö 14.2.2022, VN/690/2022

RAJAVARTIOLAITOKSEN ESIKUNNAN LAUSUNTO

Yleistä

Valtiovarainministeriö on pyytänyt Rajavartiolaitoksen esikunnan lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi valtion virkamieslain (750/1994) ja Suomen Pankin virkamiehistä annetun lain (1166/1998) muuttamisesta. Esityksellä pannaan täytäntöön Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/1152 avoimista ja ennakoitavista työehdoista Euroopan unionissa.

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi työnantajan velvollisuudesta antaa virkamiehelle kirjallinen selvitys työnteon keskeisistä ehdoista. Lisäksi työnantajan olisi ehdotetun mukaisesti osa- tai määräaikaisen virkamiehen pyynnöstä annettava perusteltu vastaus mahdollisuudesta pidentää säännöllistä työaika tai nimityksen kestoaikaa. Tilanteessa, jossa työnantajalla on velvollisuus tarjota virkamiehelle työn edellyttämää koulutusta, sen olisi ehdotetun mukaisesti oltava virkamiehelle maksutonta ja tapahduttava työaikana. Samalla ehdotetaan muutoksia valtion virkamiehen sairauden todistamista koskevaan säännökseen.

Rajavartiolaitoksen esikunta pitää ehdotettuja muutoksia ja niiden yhdenmukaisista toteutusta eri palvelussuhdelajeissa ja eri työelämän sektoreilla perusteltuina. Ehdotetut muutokset vastaavat olennaisilta osiltaan Rajavartiolaitoksen esikunnan henkilöstöpolitiikan nykytilaa.

Rajavartiolaitoksen esikunta lausuu valtion virkamieslakiin ehdotetuista yksittäisistä muutoksista seuraavaa.

Selvitys työnteon keskeisistä ehdoista

Palvelussuhdetta ja virkamiehen tehtäviä koskevan perustiedon antaminen virkamiehelle mahdollisimman kattavasti heti palvelussuhteen alussa luo hyvän pohjan virkamiehen laajemmalle perehdyttämiselle organisaation toimintaan ja virkamiehen tehtäviin. Ehdotuksen mukaisesti selvitykseen kuuluvat tiedot sisältyvät jo tällä hetkellä melko kattavasti nimittämiskirjaan. Nimittämiskirjaan ja sen liitteeksi on jatkossa mahdollista sisällyttää kaikki ehdotettu tietosisältö sekä

samalla tieto mahdollisista viraston sisäisistä, virkamiehen toimintaa ohjaavista, päätös- ja ohjausasiakirjoista. Samalla nimittämiskirjan merkitys virkamiehelle nimittämisestä annettavana todistuksena vahvistuu luontevalla tavalla.

Rajavartiolaitoksen esikunta esittää, että valtiovarainministeriössä valmisteltaisiin uusi valtionhallinnon yhtenäinen nimittämiskirjamalli, joka mahdollisine liitteineen muodostaisi pohjan nyt ehdotetun työnantajaa velvoittavan tietosisällön antamiselle.

Vastaus osa- tai määräaikaiselle virkamiehelle

Rajavartiolaitoksen esikunta pitää ehdotettua, virkamiehen omaa aktiivisuutta tukevaa, työnantajan selvitysvelvollisuutta asianmukaisena täydennyksenä valtion yleisen virka- ja työehtosopimuksen liitteen 2 (ns. luottamusmiesliite) 12 § 3 momentin sisältämään työnantajan tiedonanto- ja tarkasteluelvoitteeseen.

Rajavartiolaitoksen esikunta pitää kuitenkin tärkeänä, että ehdotetut rajoitukset työnantajan velvollisuuteen antaa vastaus sisällytetään sellaisenaan säädettävään lakiin. Ehdotetun 9 d §:n säännöksen viimeisen virkkeen sanamuotoa olisi lisäksi perusteltua selkeyttää sekä suullisen että kirjallisen vastauksen kattavaksi (säännöskohtaisiin perusteluihin kirjatun mukaisesti) siten, että kirjallisen vastauksen sijaan käytettäisiin käsitettä vastaus: ”Velvollisuutta antaa kirjallista vastausta ei ole, jos...”.

Koulutuksen lukeminen työajaksi

Rajavartiolaitoksen esikunta toteaa, että ehdotettu työnantajan velvollisuutena olevan koulutuksen maksuttomuus ja koulutukseen käytetyn ajan lukeminen työajaksi työvelvoitteen täyttymisen osalta toteutuu Rajavartiolaitoksessa jo tällä hetkellä. Säännöksen sanamuotoa olisi Rajavartiolaitoksen esikunnan mielestä vielä hyvä selkeyttää kytkemällä työajaksi lukeminen nimenomaisesti työvelvoitteen täyttymiseen - erotukseksi muun muassa ns. työaikaperusteisten korvausten maksamiseen liittyvistä työnantajan velvoitteista, joista on valtiolla sovittu virkaehtosopimuksin.

Virkamiehen sairauden todistaminen

Rajavartiolaitoksen esikunta pitää perusteltuna mahdollistaa työnantajalle sairauserusteisen virkavapaan myöntäminen viranomaisen hyväksymällä (muulla luotettavalla tavalla voimassa olevaa sääntelyä hieman laajemmin.

Rajavartiolaitoksen apulaispäällikkö
Kontra-amiraali

Markku Hassinen

Henkilöstöosaston osastopäällikkö
Lippueamiraali

Tom Hanén

**Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Rajavartiolaitos 28.02.2022 klo 14:00.
Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.**

LIITTEET [Liitteiden nimet]

JAKELU [Vastaanottajat]

TIEDOKSI Rajavartiolaitoksen esikunnan henkilöstöosasto

- henkilöstöyksikkö
- palvelussuhdeyksikkö
- HR-palvelupäällikkö